

Minister Bart Somers
Binnenlands bestuur,
stedenbeleid en audit
lokale besturen

**BELEIDS- EN
BEGROTINGSTOELICHTING
(BBT) 2022**



DUIDING

BBT staat voor **Beleids- en BegrotingsToelichting** en vervangt wat vroeger “de Beleidsbrief” werd genoemd.

We zoomen in deze presentatie in op wat minister Somers volgend jaar van zin is, althans op de passages die (on)rechtstreeks ook interessant lijken voor de werking van de Avansa.

We beperkten ons tot **een copy-paste** uit het [originele document](#), een ontwerp dat eerst op de commissie wordt besproken en daarna in de plenaire vergadering van het Vlaamse parlement.

De markeringen in het blauw zijn mogelijks interessant/relevant ihkv jullie werking.

Veel leesplezier

“We blijven inzetten op meer autonomie en beleidsvrijheid voor de lokale besturen en we maken het bovenlokale overheidslandschap transparanter.”

Maar ook:

“We zorgen ervoor dat elke Vlaming volwaardig kan deelnemen aan de lokale democratie ... en we maken van onze steden en gemeenten plaatsen waar iedereen duurzaam kan samenleven.”

Dixit: Bart Somers in de inleiding van zijn BBT

Facetten die mogelijks raken aan jullie werking

- Relanceplan **Vlaamse Veerkracht** kan extra duwtje geven. Nl. voor: fietsinfra, zomerscholen, co-financiering Lokaal Klimaatpact en innovatieve digitalisering = project Gemeente zonder Gemeentehuis
- Ik zet verder in op **regiovorming** i.f.v. daadkrachtigere lokale besturen en transparanter overheidslandschap
- Ben ervan overtuigd dat ondersteuning en stimulering ngo meer **fusietrajecten** zal teweeg brengen.
- Met het Labo '**lokale burgerparticipatie**' ondersteun ik lerende netwerken met focus op praktijken en geleerde lessen.
- Evaluatie van de BBC (beleids- en beheerscyclus)
- De **gemeente- en stadsmonitor** zal ik verder ontwikkelen. Deze set van 300 indicatoren zet aan tot sterk data-gedreven lokaal beleid.
- Ik zal het programma **Toekomst Parochiekerken** lanceren.
- Ik voorzie extra middelen om verder uitwerking te geven aan het 'actieplan ter preventie van gewelddadige **radicalisering**, extremisme, terrorisme en polarisatie'.
- Ik streef naar een vernieuwende visie over de betekenis van **stedelijkheid** in Vlaanderen, anno 2022.
- ...

Transversale doelstellingen



De gevolgen van de klimaatopwarming kunnen niet ontkend worden. [...] Het Vlaams Energie- en Klimaatplan kent terecht een belangrijke rol toe aan de lokale besturen. Ze vertalen de gewestelijke beleidsdoelstellingen, acties en maatregelen naar de dagelijkse leefwereld van burgers, [...] Op basis hiervan is een **Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP)** uitgewerkt en goedgekeurd door de Vlaamse regering op 4 juni 2021.

Om de **opvolging van de doelstellingen** te faciliteren, wordt in 2022 een **digitaal instrument** uitgebouwd. Naast een venster op de voortgang van de gerealiseerde acties, dient dit instrument de **lokale besturen ook te motiveren** in de verdere uitwerking van het LEKP. [...] Het invoeren van data in bestaande brondatabanken door gemeenten, burgers of verenigingen dient zo laagdrempelig mogelijk te zijn. De verzamelde data worden visueel weergegeven[...].

Samen met mijn collega-minister, bevoegd voor Armoedebestrijding, zetten we een specifieke ondersteuning en **expertise-uitwisseling op tussen lokale besturen rond armoedebestrijding** op lokaal niveau.

Lokale besturen met een sterk uitgebouwd lokaal armoedebestrijdingsbeleid kunnen een **medewerker die deskundig is** in het uittekenen van een lokaal armoedebestrijdingsbeleid of in specifieke acties in uitvoering van dat beleid, **ter beschikking stellen** van een andere gemeente of stad om daar hun succesvolle aanpak te introduceren.

We werken hiervoor nauw samen met de **VVSG**. Deze actie is gelinkt aan VAPA.

Binnenlands
bestuur



De **afbakening** van de referentieregio's is voor de lokale besturen het **startpunt** om hun samenwerkingsverbanden af te stemmen voor wat betreft hun werkingsgebied. Ik wil lokale besturen, referentieregio's en hun subregio's hierbij ondersteunen om de kwaliteit van de (sub)regionale samenwerking verder te verhogen.

- Somers is gestart met een ronde van burgemeestersoverleggen. Verderzetting in 2022.
- I.s.m. VVSG opstart project 'Labo Regiovorming'. 2021: 7 doorbraken geselecteerd. 2022: nieuwe oproep
- Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing zal instaan voor wetenschappelijke ondersteuning en begeleiding.

Ook voor **Vlaanderen** is de regiovorming het startpunt om drempels om samen te werken binnen de grenzen van de referentieregio's weg te werken. **We brengen sectorale regelgeving, (financiële) instrumenten en afbakeningen in kaart, en brengen deze in lijn met de visie op de regiovorming.**

Ook met **de federale overheidsinstanties** starten we de dialoog op over de afstemming van hun regionale afbakeningen op de referentieregio's.

Met het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie werden de regels van de lokale democratie gemoderniseerd.

Dit decreet opent perspectieven om het **verkiezingsproces te vereenvoudigen** en de organisatie te versoepelen, **vooral door de afschaffing van de verplichting om te gaan stemmen**.

In 2022 bereiden we een volgend wijzigingsdecreet voor om een aantal aspecten in de verkiezingsorganisatie te vereenvoudigen en enkele stappen in het **verkiezingsproces te digitaliseren**.

Ook de verbetervoorstellen uit het evaluatieverslag van de verkiezingen van 2018 worden daarin opgenomen.

INZETTEN OP BELEIDSONDERSTEUNENDE INSTRUMENTEN – VRIJETIJDSPONITOR

P. 21

In juni 2021 lanceerden we de nieuwe Gemeente-Stadsmonitor. De nieuwe monitor is er om **zicht te krijgen op maatschappelijke trends en uitdagingen**, waar we met ons allen midden in staan. Meer dan 120 indicatoren komen uit de grootschalige burgerbevraging.

Ik zet in 2022 verder in op de ontwikkeling van de **nieuwe gebruiksvriendelijke website** waar elk lokaal bestuur met één druk op de knop onder meer een rapport kan downloaden. De Gemeente-Stadsmonitor wil het referentie data-kennisplatform zijn voor elk lokaal bestuur.

Mijn administratie zal in 2022 lokale besturen verder ondersteunen bij de inzet, het gebruik en de vertaling van data in sterk lokaal beleid. In 2022 wordt gestart met de voorbereiding van de nieuwe. In het voorjaar 2024 zal een nieuwe monitor gelanceerd worden. **grootschalige burgerbevraging, die in het voorjaar 2023 zal plaatsvinden.**

Met wijkverbeteringscontracten pakken we maatschappelijke uitdagingen op een integrale wijze aan:

In 2021 lanceerde ik een oproep voor wijkverbeteringscontracten met de lokale besturen, in het bijzonder met de focus op wijken die te maken hebben met een concentratie aan maatschappelijke problemen.

Vanaf 2022 starten deze wijkverbeteringscontracten.

[...] “Programma Toekomst Parochiekerken” moet hét aanspreekpunt worden voor de gemeenten.

Het “Programma Toekomst Parochiekerken” zal een bredere focus hebben dan het bestaande Projectbureau. De VVSG en de vzw Parcum zullen een centrale plaats innemen in dit programma. Een stuurgroep met een vertegenwoordiging van onder meer de Bisschoppenconferentie volgt het programma mee op.

Ik streef eveneens naar een **optimalisatie van het subsidiebeleid** en de opname van het instrument “kerkenbeleidsplan” in de organieke regelgeving.

Met dit geheel van maatregelen wil ik een **nieuwe impuls geven aan de her- en nevenbestemming van niet meer benodigde parochiekerken.**

We ondersteunen lokale besturen in hun sleutelrol bij de preventie van gewelddadige radicalisering:

Eén van de engagementen in het Vlaams regeerakkoord betreft de vroegtijdige detectie en preventie van gewelddadige radicalisering. [...] 'Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie'. [...] Dit heeft geleid tot nieuwe acties, maar ook de verderzetting of bijsturing van een aantal bestaande acties. [...]

- Een belangrijk instrument, is de Lokale Integrale Veiligheidscel inzake radicalisme, extremisme en terrorisme (LIVCR). Cfr. decreet van 21 mei 2021. Om meer duiding te geven aan de lokale besturen en socio-preventieve actoren, ontwikkelde ik samen met mijn collegaminister van Justitie en Handhaving een **draaiboek** en vraag- en antwoordfiche. Daarnaast zullen er **infomomenten** worden georganiseerd. Tenslotte wil ik ook de **VVSG in zijn ondersteunende rol** versterken zodat ze kunnen inzetten op de effectieve begeleiding van lokale besturen in de werking van een LIVC-R.
- [...] Ik zal dan ook inzetten op het **bestrijden van negatieve polarisatie**, onder andere door de ondersteuning van het **'Wij-zij netwerk'**. Het netwerk zal verder inzetten op het uitbouwen en delen van kennis en expertise inzake het omgaan met negatieve polarisatie.
- Ook vanuit verschillende Vlaamse beleidsdomeinen worden antwoorden gezocht op de uitdagingen die deze fenomenen stellen. De aanpak van deze fenomenen zal dan ook gebeuren vanuit verschillende invalshoeken en beleidskaders. Ik wil hierin een specifieke rol toekennen aan het **Hannah Arendinstituut**, die op dit vlak de **theorie zal omzetten naar specifieke tools en methodieken.**

stedenbeleid



In 2022 zal het instrument 'stadsvernieuwingsprojecten' 20 jaar bestaan. Ik grijp dit moment aan om vooruit te blikken en een **visietraject te initiëren om de betekenis van stedelijkheid** in het Vlaanderen van nu, scherp te stellen.

De oproep naar stadsvernieuwingsprojecten, onder de noemer **Veerkrachtige Steden na corona**, die in 2021 in het kader van het relanceplan werd gelanceerd, komt vanaf 2022 in uitvoering met een looptijd tot eind 2025. Dit betekent een extra injectie vanuit het relancebeleid in **stadsvernieuwingsprocessen** ten belope van 20 miljoen euro.

[...]

Sinds 2017 zijn in het Vlaams fonds ter stimulering van (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen ook de **middelen voor het Plattelandsfonds** en het Grootstedenbeleid gekanteld. Ook in 2022 continueer ik deze middelenstromen naar de betrokken 5 plattelandsgemeenten en de 5 steden (Antwerpen, Gent, Mechelen, Oostende en Sint-Niklaas).

Voor de **problematiek van de uitdijende effecten** van het Grootstedelijk gebied Brussel, continueer ik de steun aan Dilbeek, Halle, Vilvoorde, Ninove (effecten grootstedelijk gebied) en Denderleeuw, Geraardsbergen en Zottegem (aanpak mobiliteitsknooppunten).

HET INTEGRALE DOCUMENT VIND JE TERUG OP

Zelf de [BBT van Somers](#) induiken.

Toelichting bij deze begroting en programmadecreet
in het Parlement (Commissie Binnenlandse Zaken)
[Beleids- en begrotingstoelichting 13-Z \(2021-2022\) nr.1 | Vlaams
Parlement](#)